జన రమణీయం

ఆకలి ఆనందరావు

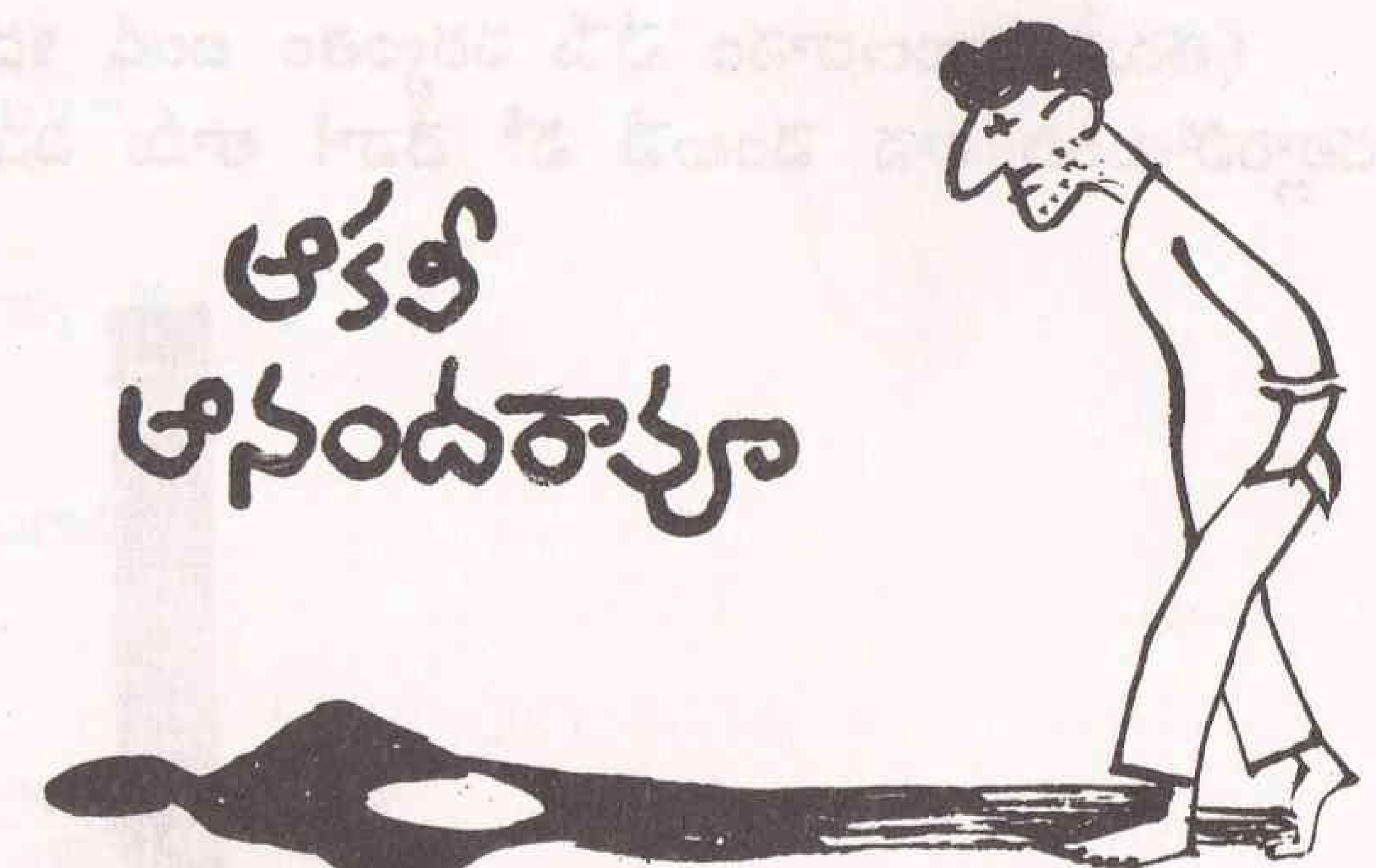

విద్యుద్దీపాల క్రింద నిలచి ఉన్నాడు ఆనందరావు తెల్లనైన వెలుగుతో నిండిన నల్లనైన చీకట్లను చూస్తూ... అపశ్రుతి సంగీతాలకు లయవేస్తున్న నిశ్శబ్దాన్ని వింటూ.... బజారు బీభత్సంలో బస్సుల రొదలో ప్రశాంతతను వెతుకుతూ...

విలువైన వలువల లోపల శిలలైన గుండెలు గల జనారణ్యంలో విలాసంగా నిలచివున్న నీకు తన ఉనికి చిరాకు కలిగించవచ్చనే భయంతో, తన మాసిపోయిన జీవితంలో పాతిక సంవత్సరాల దొంతర క్రింద నలిగి మాసి పాత చిరునవ్వు శిథిలాలను చూపించి నిన్ను కానీ అడగడానికి వస్తున్న జీవచ్ఛవం, శతసహస్ర చ్ఛాయలతో క్షణక్షణం విస్తృతమౌతున్న సారవంతమైన శ్మశాన భూవాటిక మధ్య - నిలచి ఉన్నాడు ఆనందరావు- తన శరీరాన్ని స్వహస్తాలతో భూస్థాపితం చేసే సంకల్పంతో

బజారులో భోజన హోటలు బోర్డుల నీడలో తొమ్మిది గంటల మీద ఇరవైమూడు నిముషాల మీద - ఇంక సరిగ్గా ఏడు నిమిషాలలో భోజనహోటలు మూస్తారు.

బజారు ఆవలిస్తున్నది. బద్ధకంగా మత్తుగా పొగరుగా - అనుకున్నాడు ఆనందరావు. అతనికి ఆవలింత రాలేదు. ఆకలి వేసింది.

ఎవరో ఇంకెవరితోనో అంటున్నారు - సినిమా లేదు, గినిమా లేదు. చప్పున భోంచేసి పోయి పడుకుంటాం. ఆనందరావు వెనక్కి చూశాడు.

అతని కడుపులో కాముడు గావుకేక పెట్టాడు. కసిరి కొట్టాడు. వాళ్ళను చూసైనా బుద్ధి తెచ్చుకో. ఇంక ఆరు నిమిషాలలో హోటలులోకి వెళ్ళి భోజనం ఏర్పాటు చెయ్యి.

ఆనందరావు జవాబు: నువ్వు బెదిరిస్తే ఇక్కడ ఝడిసేవాడు లేదు.

కాముడు: ఈవాళ భోజనం పంపకపోయావా నేను నిరసనదీక్ష ప్రారంభిస్తా.

ఆనందరావు: అదే నే కోరేది.

కాముడు: అందరూ సత్యాగ్రహంచేస్తారు. జాగ్రత్త. రేపు నీ గది నుంచి బయటకు రావు... మళ్ళీ బజారు మొహం చూడవు.

ఆనందరావు: ష్! ఆగు తగ్గు, ఫ్రెండొస్తున్నాడు.

కాముడు: కోతలు, శుద్ధ కోతలు!

ఆనంద: ఒట్టు! సాయంత్రం నేను పలకరించలే? వాడే. మళ్ళీ వొస్తున్నాడు.

కాముడు: అప్పుడివ్వని వాడు ఇప్పుడిస్తాడా?

ఆనంద: అదంతా నీకెందుకు రెండు నిమిషాలాగు – కాఫీ, తప్పితే టీ పంపుతా.

కాముడు మొండి జవాబు: చచ్చినా ఒప్పుకోను కాఫీ టీ లకు. ఇవన్నీ పోసి మభ్యపెట్టొద్దు. చెప్తున్నా. నువ్వు కాఫీ పంపించు తిప్పికొడతా.

ఆనందరావూ మొండికెత్తాడు. వినిపించుకోలే. సిగరెట్టు ముట్టించాడు. కంగారుగా చిరునవ్వు పులుముకొన్నాడు మొహం మీద. ముస్తాబు పూర్తి అయింది. పరిచయం తక్కువ కాబట్టి అతడి దగ్గర అప్పు పుట్టే అవకాశం ఎక్కువే.

ఆనంద: హలో! ఏమండీ!

స్నేహితుడు: ఏమండీ!

నిశ్శబ్దం. ఆనందరావు ఇకిలించాడు. కడుపులో కాముడు సకిలించాడు.

కాముడు: టైము. టైము.

ఆనంద: ఏమిటండీ విశేషాలు.

స్నేహి: ఏమున్నాయండీ. సినిమాకి బయల్దేరారా?

ఆనంద: కొత్తసినిమాల్లేవండీ. చాలామట్టుకు చూశాను. వస్తారా దేనికేనా పోదాం?

లోపల కాముడు కథకళి నృత్యం ప్రారంభించాడు.

కాముడు: పొగరెత్తిందా? టైం ఐదు నిమిషాలే. జాగ్రత్త.

ఆనంద: నోరు మూసుకో! నాకా మాత్రం బుద్ధిలేదా?

స్నేహితుడు సందేహం అభినయించాడు.

ఆనందరావు ఎదురు చూసిన క్షణం వచ్చింది.

ఫరవాలేదు లెండి. ఇవాళ కాకపోతే రేపు. అదీకాక నాకు ఒంటో బాగుండలేదు లెండి. రేపెల్దాం. కానుగాని, మీరు తక్షణం ఓ మంచి పని చేయాలి.

ఉత్సాహం ప్రకోపించింది. ప్రవాహం సాగింది.

మరేం లేదు. నాకు ఒక్క రూపాయి అప్పివ్వండి. రేపు మనం పిక్చరుకెళ్ళినపుడు నేను తెస్తా.

స్నేహితుడు విచిత్రంగా నవ్వాడు. వెరీసారీ. లేదండీ. ఇందాక మీరు సినిమాకు వెళదాం అన్నపుడు సందేహించా నందుకే. నిజానికి నా దగ్గరున్నది – అంటే ఇపుడు, అరుకానులు.

నిరాశపడటానికీ, తిట్టుకుందుకూ టైము లేదు ఆనందరావుకు.

కాముడు హేళన చేశాడు హి హి హి అంటూ.

ఆనంద: ఫరవాలేదు లెండి. కాని ఆ అరుకాన్లూ ఇవ్వండి చెప్తా. మువ్వంటు రోడ్డులో ఒకడు డబ్బివ్వాలి. అక్కడికి వెళ్తా. థాంక్యూ. రేపు వస్తారుగా సినిమాకు. డబ్బు ఒకవేళ లేకపోయినా మానకండి. నా దగ్గర బోలెడుంటుంది, గుడ్ నైట్.

గాలివాన వెలిసింది. ఆనందరావు కాముడిని పిలిచాడు.

టీ పంపనోయ్?

కాముడు: అక్కరలేదు. నీ నెత్తిన పోసుకో.

ఆనంద: సిగరెట్టు కూడా కాలుద్దాం.

కాముడు: నీ నెత్తిన కొడతా.

ఆనంద: నెత్తి ధీము వదిలెయ్. అయినా మరెలాగ చెప్పు. గంట నుంచి ఇక్కడే వున్నాం గదా? ఒక్కడిచ్చాడూ అప్పు? బాకీ వున్నవాళ్ళు అయిపే లేరు.

కాముడు: నిన్ను అప్పులెవడిమ్మన్నాడు?

ఆనంద: నే తీసుకోవడం లేదూ?

కాముడు: ఏడు నీ ఖర్మ... రేపటి నుంచి సమ్మె ప్రారంభం... ఇదే నోటీసు.

ఆనంద: ఆగు ఆగు... అప్పుడే ప్రకటించకు. పాత ఫ్రెండొస్తున్నాడు... అధమం బన్ రొట్టేనా పంపిస్తా.

కాముడు: ఉద్ధరించావులే - వాడిచ్చాడు. నువ్వు పంపావు.

ఆనంద: కాదులే. వీడి కిదివరకు బోలెడు డబ్బిచ్చా. ఇప్పుడు వాడుద్యోగం చేస్తున్నాడు.... ఏంరోయ్ రాజా!

రాజు: ఏంరోయ్! ఏమిటి, నువ్వింకా ఈ వూళ్ళోనే ఉన్నావూ?

ఆనంద: ఎప్పట్లాగే.

రాజు: ఏమిట్రా ఆ పుస్తకం?

కాముడు: మళ్ళా ఆ పుస్తకం మీద చర్చిస్తావా?

ఆనంద: లేదు... లేదు... ఇదా! ఇది పుస్తకం. చూస్తావా. చూడు తీసుకుపో చదువుకో... ఇప్పుడు వివరాలు అడక్కు.

రాజు: బాగుంది... అవునుగాని అదీ...

ఆనంద: ఒద్దొద్దు అది సినిమా... బావుంటుంది... ఆపెయ్, దాన్ని గురించి వాదించకు.

రాజు: ఏవిట్రా అది! ఇలా మాట్లాడుతున్నావు?

ఆనంద: నిజం చెప్తా. ఇప్పటికే ఆ సినిమా గురించి ఐదుగురితోను, ఈ పుస్తకం గురించి ఇద్దరితోను చర్చించా. వాళ్ళు వాగి నన్ను వాగించి వెళ్ళిపోయారు. వాళ్ళకు కాలక్షేపం, నాకు వృత్తీని.

కాముడు: మొత్తానికి నీ బుద్ధి పోనిచ్చుకున్నావు గాదు. వాగుడు ఆపవా?

ఆనంద: ఓదార్పు అయిపోయింది. కొంచెం ఆగు. అయినా మధ్యాహ్నం పంపిన బఠాణీలేం చేశావు?

కాముడు: ఇవాళ కాదు. నిన్న పంపావు.

ఆనంద: ఒరేయ్ రాజా, ప్రమాదం వచ్చి పడింది. నీ ఇష్టం వచ్చినట్టనుకోగాని, నాకు హఠాత్తుగా ఒక రూపాయి అవసరం. అంత లేకపోతే అర్జంటుగా తొమ్మిదణాలు అత్యవసరం. ఎంతిస్తావు? టైమ్ లేదు. చెప్పు.

ఆనందరావు కళ్ళుచెమ్మగిల్లాయి. తననూ, తన ఆకలినీ కూడా ఏవగించుకున్నాడు. మమకారం అనే పదానికి భాషలో తావిచ్చినందుకు చిరాకుపడ్డాడు. రాజు చాలా తాపీగా, సావకాశంగా సిగరెట్టు తీసి అంటించాడు. ఆనందరావుకు ఒకటిచ్చాడు.

రాజు: ఇదేరా నా దగ్గరున్నది. ధనరూపంలో మిగిలినది కటాకటిగా బస్ ఛార్జీకొస్తుంది.

ఆనందరావు ఉసూరుమని నిట్టూర్చాడు.

కాముడు: అయిందా. స్వస్తివాచకం పాడు.

రాజు: దేనికిరా డబ్బు - భోజనానికేనా?

పరాకుగా, ఎటో చూస్తూ అన్నాడు ఆనందరావు - అవును కాబోలు.

రాజు నవ్వాడు. పొద్దుట భోంచేశావా?

లేదు.

రాజు రోడ్డు మీద పోతున్న అమ్మాయిని సావకాశంగా చదువుకుంటూ యథాలాపంగా అడిగాడు. ఎన్నాళ్ళయిందిరా భోంచేసి?

భోజనం మీద పూర్తిగా ఆశ వదులుకుని, గత అరవై నిమిషాలలోనూ తను కొత్త కొత్త వాక్యాలతో ఏడుస్తూ, నవ్వుతూ, ఇకిలిస్తూ, వెక్కిరిస్తూ, విమర్శిస్తూ రూపాయి అప్పుకోసం ఎంతమంది స్నేహితులను, పరిచితులను ఎంటర్టైయిన్ చేశాడో సమీక్షించుకుని తన మీద తనే జాలిపడుతూ ఆకలోయ్ అని గోల చేసే కాముడిని అసహ్యించుకుంటూ ఉన్న ఆనందరావుకు రాజు వేసిన ఈ ప్రశ్న బాధ కలిగించలేదు. కాముడు నిద్రపోయాడు. కడుపులో గోల అణిగింది. ఎటో చూస్తూ పరాకుగా జవాబిచ్చాడు.

జ్ఞాపకం లేదురా, మొన్న పొద్దున్నో అటు మొన్న రాత్రో అని.

రాజు త్రుళ్ళిపడటానికి ఉపక్రమించాడు.

ఆనందరావు వారించాడు. కంగారుపడకురా. అధమం నా ముందు ప్రదర్శించకు. ఇప్పుడు నీ సింపతీ అడగలేదు. రూపాయి అడిగాను. ఫరవాలేదులే. మనుషులు ఏంలేకపోయినా కొన్నాళ్ళు బతుకుతారు.

రాజు కొంచెం బాధతో అన్నాడు. ఒరేయ్ నిజంగానే లేదురా. నీకివ్వాలి కూడాను. కాని - హఠాత్తుగా రాజు చేతులు కట్టి వివేకానందస్వామిలా నించున్నాడు, తన పల్చటి చొక్కా జేబులో రూపాయి నోట్లు బయటకు కనపడతాయని గ్రహించి.

☆ ☆ ☆

మూడు రోజులయిందండి భోంచేసి, మాదీ వూరుకాదండి అన్నాడు ముష్టివాడు. ఆనందరావు గొణుక్కున్నాడు. నేనూ అంతేనోయ్. మాదీ ఈ వూరు కాదు.

ముష్టివాడినని ఒప్పుకుని ముష్టి అడిగాడు వాడు. చేతులో వున్న అరుకానులూ ముష్టివాడికిచ్చాడు ఆనందరావు.

☆ ☆ ☆

క్రీనీడ పొడుగు కొలుచుకుంటూ, నిర్వికారమైన మనస్సుతో నిలచి ఉన్నాడు ఆనందరావ్. ఏడో నిమిషం పూర్తి కాగానే తన గదికి వెళ్ళిపోతాడు. బజారులో డ్యూటీలో ఏభై సెకండ్ల వ్యవధి ఉంది. ఏభయి సెకండ్లలో ఏభయి కోట్ల లోకాలు

సృష్టించుకుంటాడు ఆనందరావు. మెత్తగా, నిశ్శబ్దంగా, అందంగా అందమైన కారు ఆనందరావు ఎదుట ఆగింది. కారు లోపల సీత ఉంది.

అందంగా నవ్వాడు సీతను చూసి. ఆ నవ్వు తెలుపుకన్న తెల్లగా ఉంది. సీత రెండు క్షణాలు ముగ్ధురాలై విప్పారిన నేత్రాలతో చూసింది ప్రేమగా, అమాయకంగా, ఆకర్షణీయంగా, అందంగా, ఆనందంగా...

కారు తలుపు తీసింది సీత. ఆనందరావు కారెక్కాడు. మెత్తగా, నిశ్శబ్దంగా అందమైన కారు ప్రవహించింది. అందమైన సీత ఆనందరావును దగ్గరకు తీసుకుంది.

ఆనందరావు ఆనందం భరించలేక చనిపోయాడు... తనలో, తన సీతలో, సీతలో మునిగిపోయిన తనలో మునిగి చనిపోయాడు.

☆ ☆ ☆

చనిపోయిన ఆనందరావు నానా వీధులూ తిరిగి తన రూము వున్న వీధి చేరాడు. ఏభయికోట్ల ప్రపంచాలలోని ఏభైకోట్ల కార్లనూ, ఏభైకోట్ల సీతలనూ, ఎడం కాలితో తన్ని పారేశాడు ఆనందరావు. నాయరు కొట్టు చూడగానే కడుపులో కాముడు అగ్గిరాముడయ్యాడు.

తక్షణం ఆనందరావు మొన్నటి (భోజనం చేసిన రోజు) చిరునవ్వు మొహానికి రాసుకొని, నాయర్ కొట్టులోనికి కెళ్ళాడు.

నాయర్! చూడూ, నీకు మొత్తం ఎంత బాకీ అన్నావు.... రూపాయి పదమూడణాలు కదూ? సరే, ఇప్పుడు ఒక బన్నూ, సింగిల్ టీ, ఒక అణా చార్‌మినార్ సిగరెట్లూ ఇచ్చేయ్. రేపు సాయంకాలం మొత్తం రెండు రూపాయలూ ఇచ్చేస్తా. అబ్బే... మరేం ఫరవాలేదు... తప్పకుండా... ఒకవేళ రావలసిన డబ్బు రాకపోతే పేపర్లు అమ్మేనాసరే నీకిస్తా... అవున్లే... కష్టమే అనుకో, నాకు తెలుసుగా... టీ స్ట్రాంగా చెయ్యి. ★ ★ ★